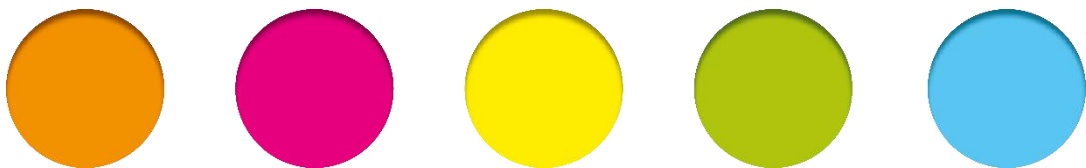

STUDENTOMBUDETS ÄRENDERAPPORT

LÄSÅRET 2020/2021

STUDENTOMBUDET
vid Lunds Universitets Studentkårer

Utgivare: Studentombudet vid Lunds universitets studentkårer

År: 2021

Text och analys: Emma Klingspor

Vid tankar, funderingar eller frågor, vänligen kontakta

Studentombudet vid Lunds universitets studentkårer

Telefon: 070-456 66 13

E-post: studentombud@lus.lu.se

Besöksadress: AF-borgen, våning 3

Postadress: Studentombudet LUS, Sandgatan 2, 223 50 Lund

Innehållsförteckning

KAPITEL 1: INLEDNING	3
Vad är ett studentärende?.....	3
Ärendehantering.....	3
Syfte och begränsningar	3
KAPITEL 2: STATISTIK ÖVER ÄRENDEN.....	5
Antal ärenden över tid	5
Ärenden per kategori läsåret 2020/2021.....	6
Ärenden per kategori över tid.....	8
Ärenden per fakultet läsåret 2020/2021	8
Antal ärenden per fakultet över tid.....	10
Studentombudets ärenden 2020/2021	10
KAPITEL 3: STUDENTOMBUDET SUMMERAR.....	122

KAPITEL 1: INLEDNING

Studentombudet på Lunds universitet är anställt av Lunds universitets studentkårer (LUS) och arbetar med att hjälpa, stötta och vägleda studenter som stött på problem under sin studietid. Tillsammans med studentkårerna vid universitetet erbjuder studentombudet en trygg plats för studenter att ventilera frågor eller klagomål som rör utbildning på grund- och avancerad nivå. I studentombudets ärenderapport presenteras statistik över de studentärenden som hanterats av studentombudet eller kårerna. Det inledande kapitlet av rapporten är en upprepning av tidigare inledningar av studentombudets rapporter. Läsare som är bekanta med studentombudets arbete kan därför med fördel hoppa till kapitel 2 (*Statistik över ärenden*) direkt.

Vad är ett studentärende?

Ett studentärende är när en eller flera studenter stöter på problem i utbildningen och behöver någon form av hjälp, stöd eller vägledning för att ta sig ur problemet eller ta sig vidare.

Ofta går ett ärende att härleda till att studenter upplever att universitetet inte följer sina skyldigheter i Rättighetslistan – Lunds universitets studenters rättigheter och ansvar. Det kan vara så att studenter upplever bristande information i scheman eller kursplaner, eller att en student känner sig särbehandlad, trakasserad eller diskriminerad. Många studenter vänder sig till sin kår eller till studentombudet eftersom de önskar råd om hur de bör gå vidare när de stött på problem i utbildningen. Studenterna kan då få hjälp att bena ut problemet och välja en passande väg framåt.

Gemensamt för både studentombudet och kårerna är att vi har en rådgivande funktion. Vi kan bistå med rådgivning och vägledning i studentärenden, men det är studenten själv som väljer hur ärendet ska tas vidare.

Ärendehantering

Alla ärenden som hanteras av studentombudet och studentkårerna delas in sju kategorier och tillhörande underkategorier. Kategorierna har använts sedan 2013 men i den här rapporten ligger fokus på ärendena från höstterminen 2016 till och med vårterminen 2021. Anledningen till denna avgränsning är att från 2016 började kårerna erbjuda studenterna digital inrapportering av ett ärende/klagomål, vilket gav antalet studenter som rapporterade om sina problem en skjuts.

I slutet av varje läsår redovisar kårerna sina ärenden för studentombudet som sedan sammanställer statistiken över de samlade studentärenden på Lunds universitet. Studentombudet har kontinuerlig kontakt med kårerna under årets gång för uppbackning, kunskapsutbyte och reflektion.

De sju kategorierna är:

- Administration och information
- Antagning
- Disciplinärenden
- Examination
- Resurser
- Studiemiljö
- Övrigt

Syfte och begränsningar

Syftet med studentombudets ärenderapport är att redovisa statistik över de studierelaterade problem som studenter på grundnivå och avancerad nivå vid Lunds universitet upplever under sin studietid.

Statistiken som redovisas i ärenderapporten bygger dels på ärenden som inkommit till studentombudet, dels på ärenden som inkommit till åtta av de nio studentkårerna vid Lunds universitet:

- Corpus medicum
- Humanistiska och teologiska studentkåren
- Juridiska föreningen
- Lundaekonomernas studentkår
- Lunds naturvetarkår
- Samhällsvetarkåren vid Lunds universitet
- Studentkåren vid konstnärliga fakulteten i Malmö
- Teknologkåren vid Lunds tekniska högskola

Lunds Doktorandkår ingår inte i statistiken eftersom de utbildningsbevakar för doktorander. Doktorandombudet vid Lunds Doktorandkår skriver liksom studentombudet årligen en rapport över inkomna ärenden.

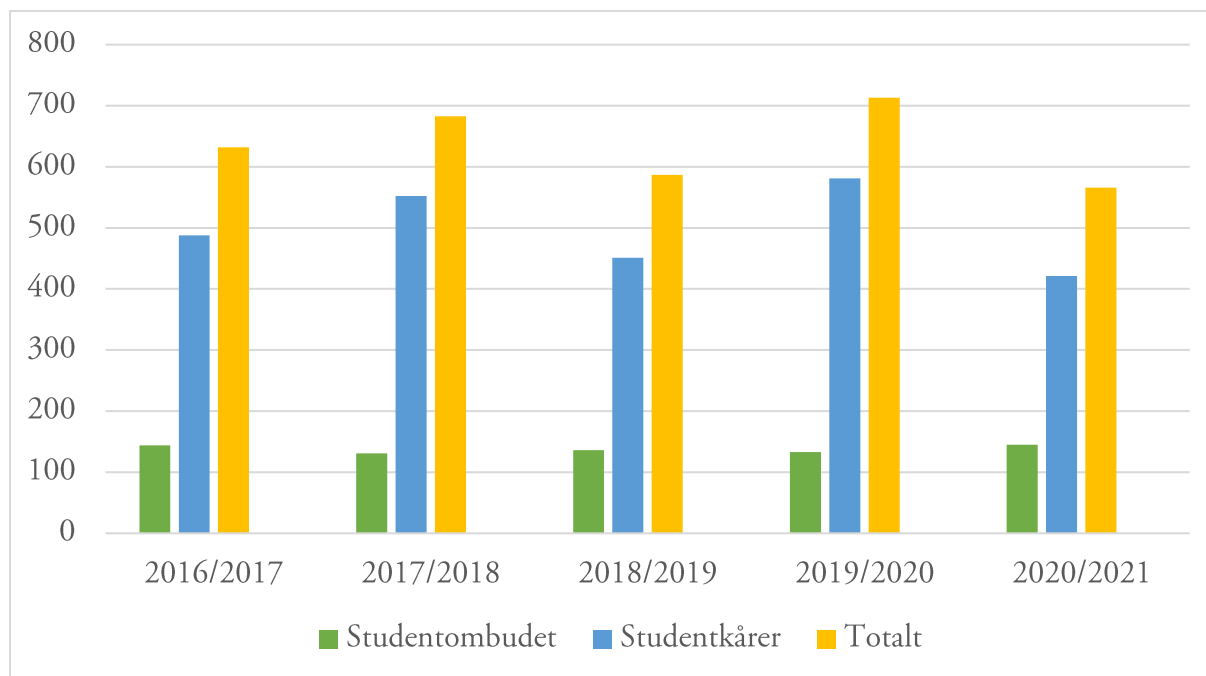
Det finns en del begränsningar i de slutsatser som kan dras av den framtagna statistiken. Statistiken är inte representativ för alla problem som studenter upplever vid Lunds universitet. Det finns med största sannolikhet ett stort mörkertal av ärenden som aldrig når kårerna eller studentombudet. En del studenter väljer aktivt att inte rapportera om ett problem, medan en del studenter inte känner till sina rättigheter eller känner till att det finns en kår eller ett studentombud att vända sig till. Förhoppningen är att statistiken som redovisas i ärenderapporten ändå är en indikation på vilka problem som studenterna på Lunds universitet upplever.

Det bör också nämnas att det finns skillnader i hur kårerna redovisar sina ärenden. De flesta av kårerna använder idag elektroniska formulär via sina hemsidor som studenter fyller i för att rapportera om ett problem de upplevt. Om flera studenter väljer att rapportera om samma problem avspeglas det i statistiken som väldigt många ärenden, till skillnad mot om studenterna väljer att till exempel gå via ett kursombud (en student som är utsedd av sina kurskamrater för att representera alla studenter på kursen) som rapporterar om problemet och ärendet räknas då som ett ärende. Vilka resurser som läggs på ärenderapporteringen skiljer sig troligtvis också bland kårerna, samt från år till år.

KAPITEL 2: STATISTIK ÖVER ÄRENDEN

Statistiken är avsedd att presentera indikationer på vilka typer av problem som studenterna på Lunds universitet upplever.

Antal ärenden över tid

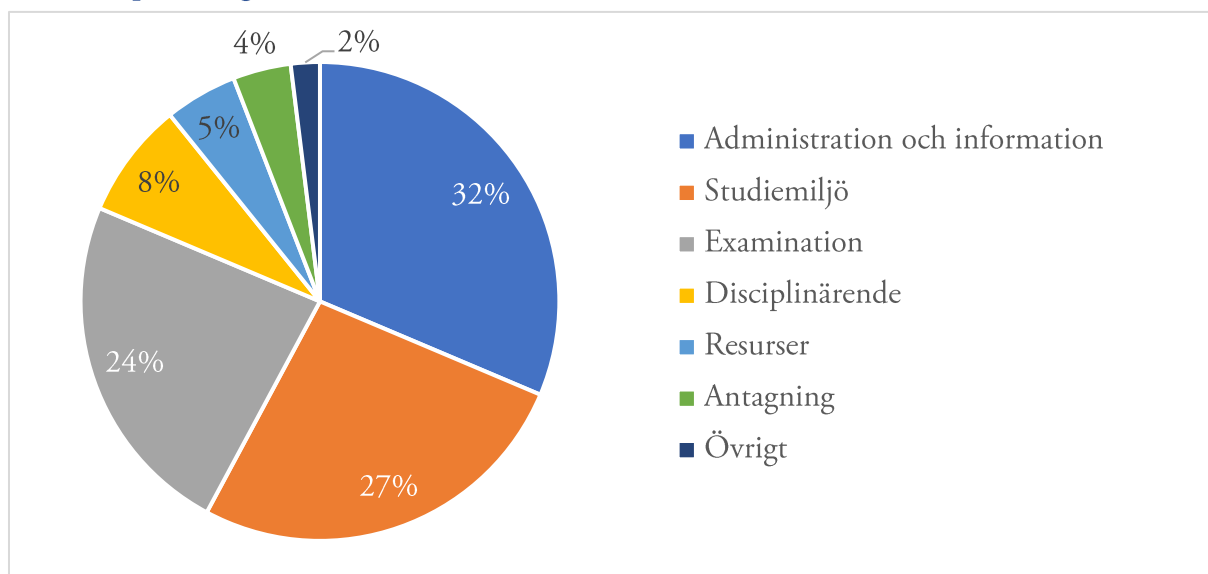
Figur 1. Studentombudets och studentkårernas ärenden höstterminen 2016 – vårterminen 2021.

Totalt ingår 566 ärenden i statistiken för läsåret 2020/2021. Av dessa hanterade studentombudet 145 ärenden och kårerna hanterade 421 ärenden. Det finns ingen skiljelinje som avgör vilken typ av ärenden som hanteras av studentombudet och vilken typ av ärenden som hanteras av kårerna. Det är alltid studenten som styr var hen vill vända sig.

Enligt Lunds universitets årsredovisning 2020 var antalet helårsstudenter 28 342, vilket innebär att studentombudet och kårerna tillsammans hanterade ungefär 20 ärenden på 1000 studenter läsåret 2020/2021, i jämförelse med 27 studenter per 1000 studenter läsåret innan. Som synes har antalet ärenden under några år varit relativt stabilt, men med några dalar och toppar. 2020/2021 har kårerna rapporterat in 147 färre ärenden än läsåret innan. 2020/2021 var ett väldigt speciellt år i och med coronapandemin och möjligtvis har avsaknaden av fysisk undervisning påverkat hur många studenter som upplevde problem med sin utbildning, samt hur många studenter som faktiskt sökte sig till sin kår när ett problem uppstod.

Antal studenter som vänt sig till studentombudet har legat stabilt på mellan 131 och 145 ärenden per år sedan 2016. En anledning till att kårernas totala ärendemängd gått ner medan studentombudets ärendemängd förblev den samma under det gångna läsåret kan tänkas vara att studentombudets verksamhet inte påverkades av hemmastudierna så som kårerna. Med andra ord, studenterna är vana att se och påminnas av kårens arbete när studierna bedrivs på campus. Studentombudets funktion är däremot är inte lika synlig utan de studenter som tog kontakt med mig som ombud gjorde det sannolikt oberoende av om studier bedrevs hemma eller på campus.

Ärenden per kategori läsåret 2020/2021

Figur 2. Studentombudets och studentkårernas ärenden per kategori läsåret 2020/2021.

Den största kategorin under läsåret 2020/2021 var *Administration och information* (32 procent av ärendena). Bland dessa ärenden var det framför allt bristen av information av olika slag (nästan en tredjedel av ärendena) som studenter vände sig till sin kår eller studentombudet för. Även problem som gällde schema och schemaändringar genererade en hög andel ärenden inom denna kategori, samt provresultat som dröjde mer än 15 arbetsdagar efter provtillfället.

Under läsåret 2020/2021 skedde nästan uteslutande all undervisning och alla examinationer digitalt. Trots att pandemin hade pågått nästan ett halvår när höstterminen 2020 inleddes var det fortfarande många studenter som upplevde att de inte fick information i tid eller bristfällig information angående deras studier. En del av de studenter som upplevde bristande information poängterade att det var svårt att komma i kontakt med sina lärare via mejl eftersom svar uteblev helt eller att det tog väldigt lång tid att få svar. Det var även svårt att tala med sin lärare på telefon (när fysisk kontakt inte var möjlig) eftersom många arbetade hemifrån och var till synes inte anträffbara mer än via mejl.

”Jag och min studiegrupp har frågor på instuderingsmaterialet vi har fått inför vårt prov om två veckor. Vi försökt få tag i vår lärare nu i över en vecka och kommer liksom inte vidare om vi inte kan få ställa våra frågor. Vi har inte fått någon information om när läraren har kontakttider eller är fri för frågor och telefonnumret till läraren på hemsidan är det aldrig någon som svarar på. Jag fattar att vi är mitt i en pandemi men någon skyldighet att göra sig anträffbar måste väl ändå finnas?”

Den näst största kategorierna läsåret 2020/2021 var *Studiemiljö* och *Examination* (27 procent av ärendena respektive 24 procent av ärendena). Bland ärendena som berörde studenternas studiemiljö var både den fysiska och den psykiska aspekten av studiemiljön representerad, samt diskriminering. Flest ärenden inom denna kategori berörde den psykiska studiemiljön. Känt sedan tidigare är att studenters psykiska hälsa försämrats under pandemin, och därför är det inte så märkligt att det speglas i ärendestatistiken. Bland de ärenden som rörde examination var det främst det själva examinerande momentet som studenterna hade klagomål på eller upplevde problem kring.

Som studentombud vill jag lyfta fram ett specifikt problem som berörde studenter som beviljats pedagogiskt stöd för att komma i en jämförbar situation med övriga studenter på utbildningen. Både jag som

studentombud och kårerna, oavsett fakultetstillhörighet, har upplevt att studenter i just den här studentgruppen har upplevt stora problem med utebliven anpassad examination under pandemin. Under det aktuella läsåret var det till exempel inte ovanligt att studenter tog kontakt med sin kår eller studentombudet och riktade klagomål mot att de inte blivit beviljade den förlängda skrivtid som de är vana vid när en examination sker fysiskt. Många studenter upplevde att pandemin användes som något att skylla på i stället för att tänka om och erbjuda examinationen på ett annat sätt. Detta tärde i förlängningen psykiskt på studenterna som vi varit i kontakt med och mynnade ut i ett studiemiljöproblem.

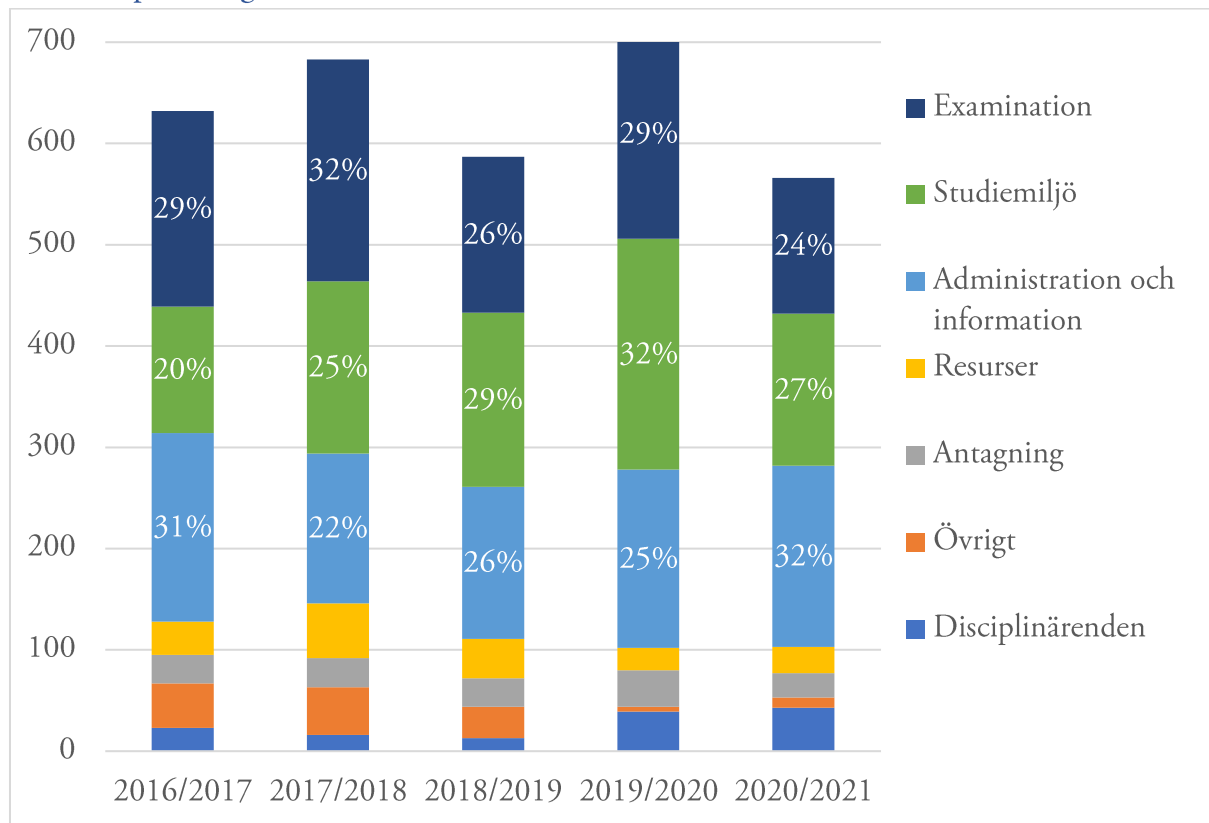
”Jag läser första året på min master och har hela men grundutbildning haft rätt till förlängd skrivtid. Jag har dyslexi och det tar längre tid för mig att fatta vad som står i en fråga. Vi har vår första tenta om en vecka sedan allt blev digitalt och när jag snackade med min lärare igår sa hon att alla studenter skriver tentan på samma tid eftersom de inte kan säkerställa att vi som har förlängd tid inte kommer att fuska annars. Precis som att hon tror att jag plötsligt kommer fatta frågorna snabbare bara för att jag sitter hemma. I stället för att stressa över allt plugg mår jag dåligt för att jag tas som en fuskare”.

När det kommer till kategorin *Examination* var det som nämnts ovan främst själva examineringen i sig som studenter rapporterade in klagomål på. Som exempel kan nämnas prov som bokades om eller sköts upp med kort varsel. En studentgrupp hörde av sig eftersom de upplevde att lärarens ”brister inom det digitala” gjorde att provet sköts på framtiden med förhoppningen att det skulle gå att genomföra fysiskt längre fram. Studenterna i fråga upplevde då att beslutet att erbjuda digital examination sköts på framtiden och att de gick miste om att få sina kunskaper prövade innan de gick vidare till nya moment inom utbildningen.

Utöver de kategorier som omskrivits skulle jag även vilja nämna att antalet studenter som hörde av sig till studentombudet på grund av att de blivit anmälda för en disciplinförseelse ökade ytterligare för andra året i rad. Läsåret 2019/2020 utgjorde ärendena som rörde en disciplinförseelse fem procent av den totala ärendemängden (jämfört med två procent läsåret dessförinnan). Under det aktuella läsåret 2020/2021 rörde ärenden som handlade om en disciplinförseelse nästan uteslutande om vilseledande när studieprestation ska bedömas (fusk av olika slag) och landade på åtta procent utav den totala ärendemängden. De ärenden som faller under kategorin *Disciplinärenden* hanteras nästan uteslutande av studentombudet.

Tillsammans svarar de tre största kategorierna *Administration och information*, *Studiemiljö* och *Examination* för ungefär 82 procent av ärendena läsåret 2020/2021. Dessa tre kategorier är även störst på de allra flesta fakulteter, även om den inbördes ordningen kan skifta.

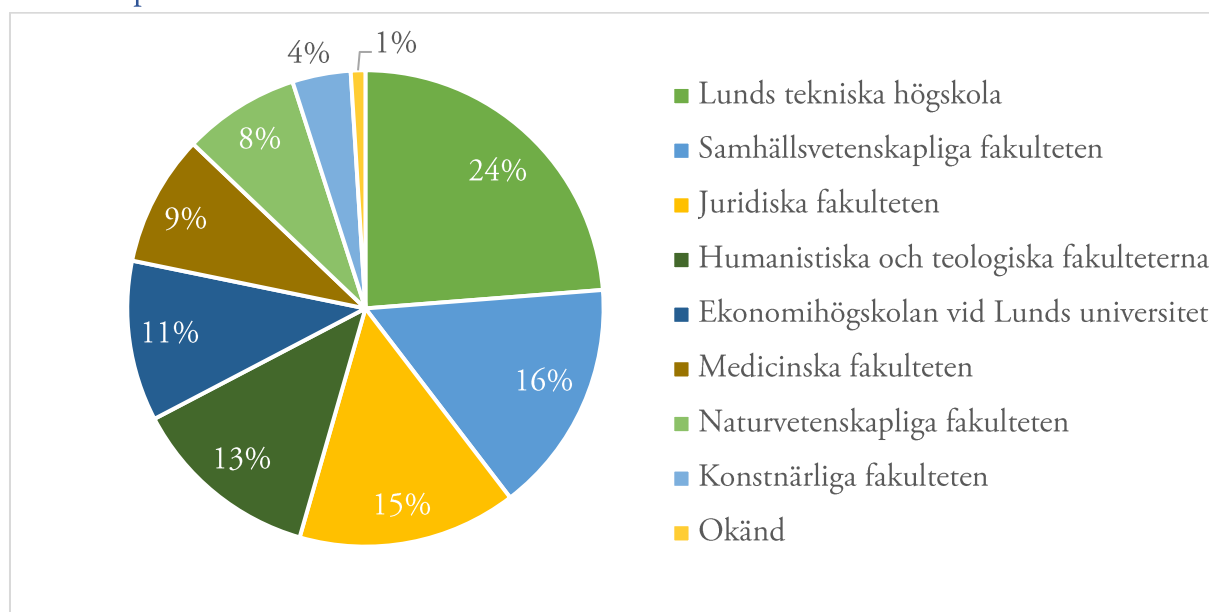
Ärenden per kategori över tid

Figur 3. Studentombudets och studentkårernas ärenden per kategori höstterminen 2016 – vårterminen 2021.

Tillsammans har de tre kategorierna *Studiemiljö*, *Examination* och *Administration och information* svarat för flest ärenden sedan höstterminen 2016 fram till idag (mellan 79 procent och 86 procent för vart och ett av läsåren). Den inbördes ordningen har varierat under årens gång.

Ärenden per fakultet läsåret 2020/2021

Figur 4. Studentombudets och studentkårernas ärenden per fakultet läsåret 2020/2021.

Utifrån vilken kår som har hanterat ärendet har ärendet placerats under motsvarande fakultet. För de flesta ärenden som studentombudet hanterat finns det information om fakultetstillhörighet, men för 5 ärenden läsåret 2020/2021 saknas information om vilken fakultet ärendet avser.

Under läsåret 2020/2021 hade Lunds tekniska högskola och Samhällsvetenskapliga fakulteten flest ärenden. 24% av den totala ärendemängden avsåg Lunds tekniska högskola och 16% av den totala ärendemängden avsåg Samhällsvetenskapliga fakulteten. Bilden ändras när antalet ärenden ställs i relation till antalet helårsstudenter. Då är det i stället Juridiska fakulteten med ungefär 46 ärenden per 1000 studenter som flest ärenden avser, att jämföra med snittet för hela universitetet på 20 ärenden per 1000 studenter. Den Konstnärliga fakulteten i Malmö hade ungefär 36 ärenden per 1000 studenter och Naturvetenskapliga fakulteten 27 ärenden per 1000 studenter. Lunds tekniska högskola som till antalet hade flest ärenden ligger på 20 ärenden per 1000 studenter, med andra ord precis på snittet över universitetet i sin helhet. Övriga fyra fakulteter hade mellan 15 och 17 ärenden per 1000 studenter.

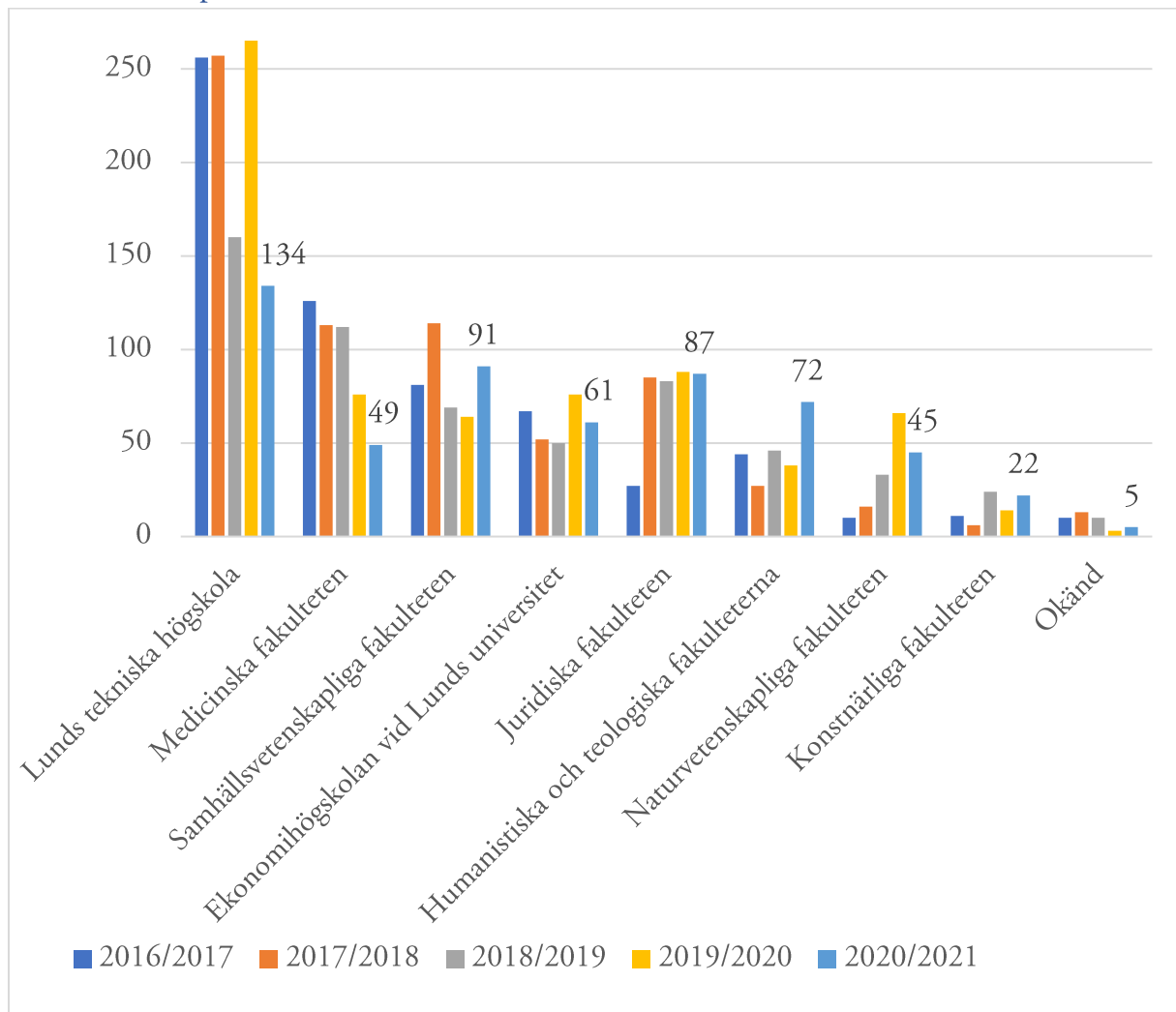
Fakultet	Antalet ärenden per 1000 studenter
Lunds universitet (28 342)	20
Lunds tekniska högskola (6 863)	20
Samhällsvetenskapliga fakulteten (5 881)	15
Humanistiska och teologiska fakulteterna (4 309)	17
Ekonomihögskolan vid Lunds universitet (4 130)	15
Medicinska fakulteten (2 934)	17
Juridiska fakulteten (1 881)	46
Naturvetenskapliga fakulteten (1 651)	27
Konstnärliga fakulteten (617)	36
USV (76)	0

Figur 5. Antalet ärenden per 1000 helårsstudenter läsåret 2020/2021.

För läsåret 2020/2021 har färre ärenden rapporterats än läsåret innan på Lunds tekniska högskola, Medicinska fakulteten, Ekonomihögskolan och Naturvetenskapliga fakulteten. Fler ärenden än läsåret innan har däremot hanterats från Samhällsvetenskapliga fakulteten, Humanistiska och teologiska fakulteterna samt Konstnärliga fakulteten i Malmö. Ärenden som rör den Juridiska fakulteten har legat stabilt på mellan 83 och 87 ärenden per år sedan höstterminen 2017.

Gemensamt för alla fakulteter under det aktuella läsåret är att coronapandemin drabbade alla, vilket givetvis har påverkat alla studenter på alla fakulteter i olika riktningar. Minskningen av ärenden under just 2020/2021 kan bero på, som nämnts tidigare, att kårerna hade svårare att nå ut med sitt budskap till studenterna i och med digitaliseringen av undervisningen. En trolig anledning till att en viss fakultet sticker ut med fler ärenden än tidigare år, eller tvärt om kan vara en specifik händelse på en viss fakultet som genererar fler ärenden just det året. Det kan också vara så att kåren på en viss fakultet har jobbat väldigt mycket med att synliggöra studenternas rättigheter och uppmuntrat studenterna att vända sig till kåren med synpunkter på universitetet. Det kan också vara så enkelt att en viss kår ett visst år är mer angelägna att föra statistik över alla ärenden de kommer i kontakt med än tidigare år.

Antal ärenden per fakultet över tid

Figur 6. Studentombudets och studentkårernas ärenden per fakultet höstterminen 2016 – vårterminen 2021.

Som nämnts i stycket ovan gick antalet ärenden ner på en del fakulteter och upp på en del fakulteter under läsåret 2020/2021. Om en enskild fakultet är intresserad av en mer djupare analys av ärendena som rör just den fakulteten uppmuntrar jag er att diskutera statistiken med berörd studentkår. Jag som studentombud är även tillgänglig för att ge en mer fakultetsspecifik överblick vid intresse.

Studentombudet hanterade något fler ärenden än året innan men har sett en stabilisering av ärenden med 130-145 ärenden per läsår. Som studentombud vill jag råda dig som läsare av rapporten att inte lägga allt för stor vikt vid skillnader i antalet studentärenden som noteras på var och en av fakulteterna. Slutsatserna som kan dras av statistiken har sina begränsningar (som går att läsa mer om i avsnittet *Syfte och begränsningar*) och skillnader i antalet ärenden från ett år till ett annat kan således bero på många fler faktorer än att studenterna upplevt mer och fler, eller för den delen färre och mindre, problem än året innan (även om det givetvis inte kan uteslutas).

Studentombudets ärenden 2020/2021

Studentombudet hanterade 145 ärenden under läsåret 2020/2021, vilket är den högsta noteringen av ärenden sedan statistik började föras över studentärenden. Nästan hälften av alla studenter som vände sig till

studentombudet studerade vid Ekonomihögskolan eller Samhällsvetenskapliga fakulteten. Bland studenterna från Ekonomihögskolan tog mer än hälften kontakt med studentombudet på grund av att de blivit anmälda för fusk. Studenterna från Samhällsvetenskapliga fakulteten tog i störst utsträckning kontakt med studentombudet på grund av klagomål som rörde examination. Studenter från Juridiska fakulteten och Konstnärliga fakulteten i Malmö kontaktade studentombudet i minst utsträckning. Studenterna som var i kontakt med studentombudet tog oftast kontakt angående ett ärende som berörde kategorierna *Administration och information*, *Disciplinärenden* eller *Examination*. Av de som vände sig till studentombudet var 60 procent kvinnor och 38 procent män (tre procent okänd), vilket kan jämföras med fördelningen mellan kvinnor och män på universitetet som stort; enligt Lunds universitets årsredovisning 2020 var det 57 procent kvinnor och 43 procent män som studerade vid universitetet. Procentuellt hörde fler män av sig angående disciplinärenden och fler kvinnor hörde av sig angående klagomål som rörde examination.

82 procent av studenterna som kontaktade mig som studentombud läste på grundnivå och 17 procent av studenterna läste på avancerad nivå (en procent okänd). Utifrån statistiken går det tydligt att se att bland studenterna på grundnivå var det främst examination och disciplinärenden som studenterna vände sig till studentombudet för. Bland studenterna på avancerad nivå var det en större spridning på ärendena och ingen ärendekategori som stack ut.

Bland de studenter som kontaktade studentombudet var 83 procent nationella studenter och 15 procent avgiftsbelagda studenter eller inresande utbytesstudenter (en procent okänd). Bland de nationella studenterna dominerades ärendena av problematik kring examination, medan det bland de internationella studenterna oftast rörde en disciplinanmälan.

KAPITEL 3: STUDENTOMBUDET SUMMERAR

Varje år stöter jag som studentombud på händelser som sätter extra stor prägel på läsåret. Det kan vara så att väldigt många studenter hör av sig om en och samma problematik, eller att en enskild student hör av sig angående ett problem som till synes verkar vara ett individuellt problem men som visar sig påverka studentgruppen i stort. Under läsåret 2020/2021 befann sig hela världen i en pandemi. Universitet och högskolor, precis som all annan verksamhet i samhället, fick ställa om och tänka nytt. Detta var en unik situation som givetvis var omöjlig att planera för, men i omställningen var det framför allt två grupper av studenter som jag som studentombud uppfattade det påverkades extra negativt.

Dels, som nämnt under rubriken *Ärenden per kategori läsåret 2020/2021*, upplevde många studenter med beviljat pedagogiskt stöd att deras tillgänglighetsanpassning med bland annat förlängd skrivtid vid skriftliga prov inte tillgodosågs. Många av dessa studenter uttryckte att de kände sig otroligt stressade av detta och upplevde att de förbisågs. Som studentombud fick jag också ta del av upplevelser av att stämplas som potentiella fuskare, eftersom det användes på många håll som argument för varför förlängd skrivtid inte kunde beviljas vid digital examination. Studentombudet anser det beklagligt att denna grupp av studenter kände sig åsidosatta och hoppas på att det blir en prioriterad fråga att se till så att tillgänglighetsanpassningen, oavsett vad den gäller, aldrig någonsin tummas på.

Dels, som omskrivits under samma rubrik, var det en stor ökning av studenter som uppsökte studentombudet eftersom de behövde råd och stöd i och med ett disciplinärende. Som studentombud förstår och accepterar jag att alla grundade misstankar av fusk ska rapporteras. Dock har jag under det gångna läsåret sett på nära håll vilken otroligt negativ påverkan de långa handläggningstiderna för att få sitt ärende prövat har på studenterna det gäller. Många studenter uttryckte att det är inte orkar bry sig om själva avgörandet vid disciplinnämndens sammanträde, de vill bara få ett slut på det ett år långa straff de upplever att väntetiden har inneburit. Studentombudet bönar om fler resurser för att handläggningstiderna ska reduceras.